НАРОДНИТЕ БУДИТЕЛИ

Изработено от Георги Георгиев Шикаланов,
НУ „Цани Гинчев“, гр. Лясковец

ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ

- 1722-1773) - български народен будител, пръв изразител на идеята за национално възраждане и освобождение на българския народ. Сведенията за живота му се изчерпват почти само със съобщението от него в единствената му сигурна творба "История славеноболгарская". Роден е в Самоковска епархия, най-вероятно в Банско.
- През 1745 г. отива в Хилендарския манастир, където по-късно е йеромонах и проигумен. С много труд две години събира материали и започва да пише българска история, която завършва през 1762г. в Зографския манастир.

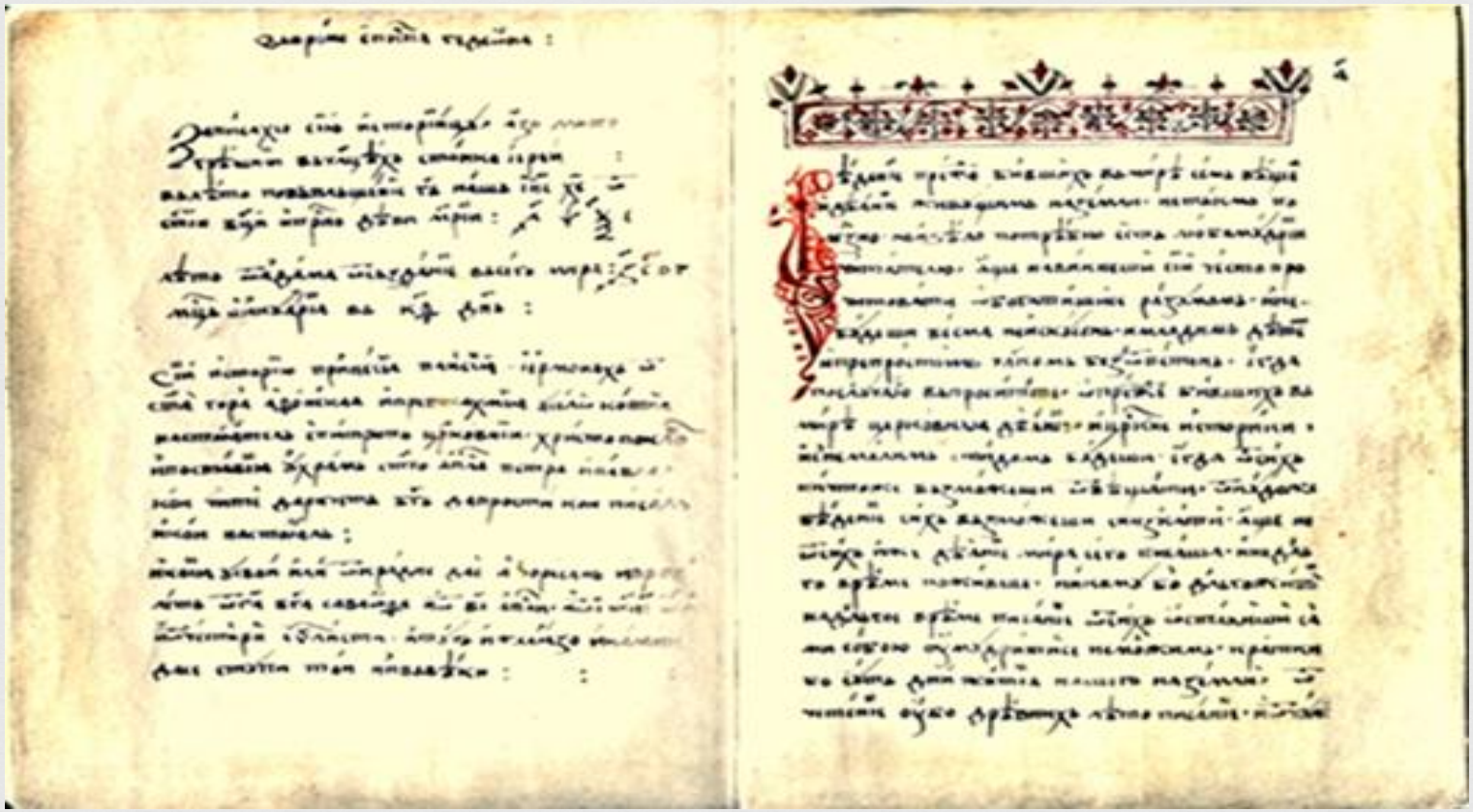

- Подтикван от патриотизъм и от тревога за съдбата на българския род и език, чрез своята "книжица", като възкресява славното минало на българите, Паисий се стреми да събуди народностното им съзнание, да им внуши, че имат основание за високо национално самочувствие и гордост. Паисий се отдава на разпространението на своя труд, като пътува из страната за събиране на помощи за манастира. През 1764 г. посещава Сливен, а през 1765 г. в Котел се среща с поп Стойко Владиславов, който прави първия препис на „История славянобългарска“.

Софроний Врачански

- Поп Стойко Владиславов приел по-късно името Софроний Врачански, е роден в Котел в семейството на търговец на добитък. Учи в килийно училище в родния си град по славянски и гръцки черковни книги. През 1762 е ръкоположен за духовник. Работи като учител и книжовник в Котел. Съдбовна се оказва срещата му с Паисий Хилендарский в 1765 г. в Котел. Паисий му показва "История славяноболгарская", от която той прави първия препис, известен като Софрониев препис. Ръкоположен за епископ във Враца под името Софроний той развива обществена дейност.

- Написан въз основа на славянски и гръцки източници „ Неделник“е единственото отпечатано съчинение на Софроний Врачански. Сборникът има историческо значение - поставя началото на новобългарската печатна книга - и налага говоримата реч като език на книжнината. „Житие и страдания грешнаго Софрония“ и „Възвание към българския народ“превръщат Софроний в най-видния представител на българската литература от началото на XIX век.

Васил Априлов

Васил Априлов е възрожденецът, който освен като основател и главен дарител на първото българско светско взаимно училище в Габрово, остава в историята и като един от първите деятели, оценили фолклорното ни наследство и тръгнали по следите на българското народно творчество. Амбициите на просветителя далеч не се ограничават само с габровското училище. През следващите години той насърчава създаването на цяла мрежа модерни български училища, захранвайки ентусиастите с всякакви консумативи и пособия, нужни за учебния процес.

Д-р Петър Берон

- Д-р Петър Берон е един от известните възрожденски българи – просветител, учен, енциклопедист, педагог, философ, лекар и естественик. Написаният от Петър Берович и издаден през 1824 г. „Буквар с различни поучения” – т. нар. Рибен буквар е една малка енциклопедия, която дава знания не само по четене, писане и смятане, но и кратки естествено-научни познания.

Георги Стойков Раковски

14 април 1821 г. Целият му живот е подчинен на една идея – освобождението на поробения народ. Идеологът на българската национална революция Георги Раковски е роден в Котел на а България. Още като ученик в Цариград разбира значението на българското исторически минало за укрепване на националното съзнание. Културно-историческите му възгледи се изявяват и в неговата публицистика. Издава част от научните си трудове, довършва печатането на "Горски пътник". Започва издаването на в. "Дунавски лебед". Създава Първата българска легия (1862). На 1 януари 1867 година новата организация издава „Привременен закон за народните горски чети за 1867-о лято“, в който са записвани организационният принцип на изграждането на четите и правата и задълженията на самите четници. Раковски твърдо вярва, че **със създаването на добре организирани чети ще може да се вдигне народа на борба и ще се постигне освобождението му.**

Честит празник!